

РЕШЕНИЕ

№ 5268

гр. София, 10.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 57 състав,
в публично заседание на 12.07.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Людмила Коева

при участието на секретаря Елена Георгиева, като разгледа дело номер **4474** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на Г. Т. С., ЕГН [ЕГН], с адрес в [населено място], срещу Решение № 2153-21-173/12.04.2022 г. на директора на ТП на НОИ – С. град, с което е отхвърлена жалбата ѝ срещу Разпореждане № 21221480694 от 01.01.2022 г.

Жалбоподателката счита атакувания административен акт за незаконосъобразен, постановен при съществено нарушение на съдопроизводствените правила и противоречие с материалния закон. Според изложеното в жалбата, неправилно директорът на ТП на НОИ е установил, че не са допуснати пропуски и нарушения на законовите разпоредби при извършеното преизчисление и определяне размера на пенсията от 25.12.2021 г. Счита за неправилен извода, че размерът на пенсията, определен с новата тежест на осигурителния стаж, в сила от 25.12.2021г., не подлежи на увеличение с процент 3,8 за 2018 г., съответно с 5,7% за 2019 г. Посочва, че административният акт е в противоречие с §7е от ПЗР на КСО, като поддържа, че ал.2 на §7е задължава административния орган да осъвремени, преизчисли и индексира пенсиите за осигурителен стаж и възраст съобразно нормативната уредба, действаща от датата на отпускането им до 24.12.2021 г. включително, без да прави разлика за реда, по който е направено увеличението за съответната година. Твърди, че именно такава е волята на законодателя. Моли оспореният акт да бъде отменен.

В съдебно заседание жалбоподателката не се явява и не се представлява.

Ответникът – директорът на ТП на НОИ С.-град, чрез процесуален представител юрк. П., оспорва жалбата, като счита същата за неоснователна. Излага подробни съображения в писмени бележки. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, след като се запозна с жалбата и доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, установи следното:

Със заявление № МП - 7974/20.01.2012 г. Г. Т. С. е поискала да ѝ бъде отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст.

С разпореждане № [ЕГН] от 27.01.2012 г. на Ръководителя на ПО на жалбоподателката е отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл.68, ал.1 и ал.2 от КСО. При отпускане на пенсията е зачетен осигурителен стаж 34 години 09 месеца и 12 дни от трета категория труд, общ осигурителен стаж превърнат към трета категория труд по реда на чл.104 от КСО – 34 години 09 месеца и 12 дни. Пенсията е определена в минимален размер до отстраняване на несъответствията между документите за пенсиониране и информацията в „Регистъра на осигурените лица“.

С разпореждане № [ЕГН] от 02.03.2012 г. на длъжностно лице по ПО, личната пенсия за осигурителен стаж и възраст на С. е изменена, считано от 29.12.2011 г – датата на отпускането ѝ, съгласно чл.99, ал.1, т.6 от КСО. Пенсията е определена по размер въз основа на осигурителен стаж 34 години 09 месеца и 12 дни от трета категория труд, общ осигурителен стаж превърнат към трета категория труд по реда на чл.104 от КСО – 34 години 09 месеца и 12 дни, в това число 1 месец на отложено пенсиониране, индивидуален коефициент 3, 630 .

С разпореждане № [ЕГН] от 21.11.2013 г. личната пенсия за осигурителен стаж и възраст на С. е изменена, считано от 29.12.2011 г. датата на отпускането ѝ, съгласно чл.99, ал.1, т.6 от КСО, въз основа на издаден от осигурителя - Банка [фирма] нов образец УП-2 №11-10-629/08.11.2013 г., с който анулира предходно издадения в частта му за периода 01.01.1997 г.-30.06.1999 г. Пенсията е определена по размер въз основа на осигурителен стаж 34 години 09 месеца и 12 дни от трета категория труд, общ осигурителен стаж превърнат към трета категория труд по реда на чл.104 от КСО – 34 години 09 месеца и 12 дни, в това число 1 месец на отложено пенсиониране, индивидуален коефициент 3,581.

След отпускането ѝ, пенсията за осигурителен стаж и възраст е преизчислявана многократно по подадени заявления от жалбоподателката на основание чл.21, ал.1 от НПОС, въз основа на придобит осигурителен стаж след пенсионирането, както и на основание чл.21, ал.3 от НПОС.

Последното изменение на пенсията на основание чл.102, ал.1, т.1, ал.2 и ал.5 от КСО и във вр.с §7г от ПЗР на КСО е извършено с разпореждане №[ЕГН] от 02.03.2021 г., като пенсията е определена от 01.04.2021 г. в размер на 1292,02 лева от следните данни: зачетен осигурителен стаж 40 години, 07 месеца и 05 дни от трета категория труд, общ осигурителен стаж превърнат към трета категория труд по реда на чл.104 от КСО – 40 години, 07 месеца и 05 дни, в това число 1 месец на отложено пенсиониране, индивидуален коефициент 3,581.

С разпореждане № 21214898341 от 01.07.2021 г., пенсията е осъвременена от 01.07.2021 г. на основание чл.100 от КСО в размер на 1356,62 лева.

С разпореждане № 21214898341 от 01.01.2022 г. личната пенсия за осигурителен стаж и възраст на С. е преизчислена от 25.12.2021 г. на основание §7е, ал.1 и ал.2 от ПЗР на

КСО, като е определена в размер на 1481,07 лева.

На 23.03.2022 г., недоволна от постановеното разпореждане № 21214898341/01.01.2022 г., Г. С. подава жалба. С решение № 2153-21-173/12.04.2022 г. на директора на ТП на НОИ – С. град, жалбата срещу разпореждането е била оставена без уважение, като неоснователна.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Оспореното решение е съобщено на жалбоподателката на 09.05.2022 г., видно от приложеното по делото известие за доставяне, а жалбата срещу него е подадена на 11.05.2022 г., поради което същата е в срок и тъй като изхожда от лице, за което е налице правен интерес от обжалването, тя е допустима .

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „а“ КСО разпорежданията за отказ или за неправилно определяне или изменение и спиране на пенсиите, добавките и компенсациите към тях се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ. Съгласно чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Предвид гореизложеното, процесното решение се явява издадено от компетентен орган.

Не се констатира съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Спазено е изискването за форма с оглед разпоредбите на чл. 117, ал. 3 и ал. 5 КСО вр. чл. 59 АПК, като административният орган е изложил подробни мотиви, обосноваващи изводите му за неоснователност на подадената пред него жалба.

Спорът е относно приложението на материалния закон и се свежда до това дали при преизчисляването на пенсията на жалбоподателката съгласно §7е от ПЗР на КСО следва да се вземат предвид и увеличението на пенсията за 2017, 2018 и 2019 г.

Правилото, заложено при изчисляването на размера на пенсиите за трудова дейност, съгласно чл. 70, ал. 1 от КСО е, че размерът на пенсията се определя, като доходът, от който се изчислява пенсията, се умножи със съответен процент за всяка година осигурителен стаж и съответната пропорционална част от този процент за месеците осигурителен стаж. Към 01.01.2017 г. разпоредбата на чл.70, ал.1 предвижда, че размерът на пенсията се определя, като доходът, от който се изчислява пенсията, се умножи със сумата, образувана от: по процент 1,1 на сто за всяка година осигурителен стаж и съответната пропорционална част от процента за месеците осигурителен стаж. След 31 декември 2016 г. процентът за всяка година осигурителен стаж нараства всяка следваща календарна година с процент, равен или по-голям от процента, определен по правилото на чл. 100, ал. 1, до достигане на 1,5. Процентът се определя ежегодно със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година.

Съгласно чл.100, ал.1 от КСО пенсиите, отпуснати до 31 декември на предходната година, се осъвременяват ежегодно от 1 юли с процент, равен на сбора от 50 на сто от нарастването на осигурителния доход и 50 на сто от индекса на потребителските цени през предходната календарна година.

Съгласно § 53, ал.1 от ПЗР на ЗИДКСО / обн. ДВ, бр. 61 от 2015 г./, от 2017 г. до годината, в която процентът по чл. 70, ал. 1 достигне 1,5, пенсиите не се осъвременяват по чл.100. Според ал.2 пенсиите, отпуснати с начална дата до 31 декември на годината, в която процентът по чл. 70, ал. 1, изречение първо достигне 1,5, се преизчисляват ежегодно от 1 юли на всяка календарна година, следваща

годината на отпускането на пенсията, със съответния процент по чл. 70, ал. 1, изречение четвърто.

От 01.01.2018 г. е в сила и нова ал.3 в § 53 от ПЗР на ЗИДКСО, според която, когато преизчисленият по реда на ал. 2 размер на пенсията е по-нисък от размера ѝ преди преизчисляването, увеличен с процента по чл. 70, ал. 1, изречение трето, пенсията се определя в по-високия размер.

Към 01.01.2018 г., когато е влязла в сила ал.3 на §53 от ПЗР на ЗИДКСО, разпоредбата на чл.70, ал.1 КСО гласи: „Размерът на пенсията за осигурителен стаж и възраст се определя, като доходът, от който се изчислява пенсията, се умножи с процент за всяка година осигурителен стаж и съответната пропорционална част от този процент за месеците осигурителен стаж. До 31 декември 2016 г. процентът е със стойност 1,1. След тази дата той нараства от първо число на всяка следваща календарна година с процент, равен или по-голям от процента, определен по правилото на чл. 100, ал. 1, до достигане на стойност 1,5. Процентът по изречение първо се определя ежегодно със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване.

Анализът на разпоредбата на § 53 показва, че при предвиденото преизчисляване на пенсията по реда на ал.2, полученият размер следва да се сравни с размера на пенсията, който би се получил съгласно ал.3, ако преди преизчислението размерът на пенсията се увеличи с процента на нарастването на процента по чл.70, ал.1, изр. първо КСО, който е 3.8 % сто. Следователно, прилага се един от двата способа за повишаване на пенсията – по ал.2 или по ал.3.

Разпоредбата на §53, ал.1 от ПЗР на ЗИДКСО е отменена от 01.01.2019 г./ДВ, бр.102 от 2018 г./, когато са приети §7б и § 7в от ПЗР на КСО.

Според §7б, ал.1 ПЗР на КСО, през 2019 г. пенсиите също не се осъвременяват по чл. 100 КСО. Размерът към 30 юни 2019 г. на пенсиите, отпуснати с начална дата до 31 декември 2018 г., се увеличава от 1 юли 2019 г. с процент 5,7 /ал.2/.

Съгласно §7в, ал.1 ПЗР на КСО, пенсиите, отпуснати с начална дата до 31 декември 2018 г., се преизчисляват от 1 юли 2019 г. с процент 1,2 за всяка година осигурителен стаж и съответната пропорционална част от този процент за месеците осигурителен стаж. Според ал.2, преизчисляването по ал. 1 се извършва, без да се променя доходът, от който е изчислена пенсията, след което тя се осъвременява, преизчислява и индексира съобразно нормативната уредба, действаща от датата на отпускането ѝ до 30 юни 2019 г. включително. Ал.3 на §7в предвижда, че когато преизчисленият размер на пенсията по ал. 1 и размерът на пенсията по § 7б, ал. 2 не са равни, пенсията се определя в по-високия размер.

Видно от посочените разпоредби, в §7в, ал.1 е предвидено преизчисление на отпуснатите пенсии въз основа на увеличаване тежестта на осигурителния стаж чрез посочения по-висок процент, с който се умножават годините и съответните месеци от осигурителния стаж, без да се променя доходът, от който е изчислена пенсията. В същото време, §7б, ал.2 ПЗР на КСО предвижда за всички отпуснати до края на 2018 г. пенсии увеличаване на размера им към 30 юни 2019 г. с 5,7 %. Ал.3 на §7в обаче изисква да се извърши сравнение между размера на пенсията при преизчислението по реда на §7в, ал.1 и размера, който би се получил при увеличението по §7б, ал.2, като се определи на правоимащото лице пенсия в размер на по-високата от двете суми. Следователно, както и по §53 от ПЗР на ЗИДКСО, така и по §7б и § 7в от ПЗР на КСО, преизчисляването на пенсията чрез повишаване на коефициента на осигурителен стаж не се кумулира с увеличението с 3,8%, респ. 5.7 %, т.е. прилага се единият или

другият механизъм в зависимост от това кое по-благоприятно за лицето. Същият принцип е заложен и в спорната разпоредба на §7е, ал. 1 от ПЗР на КСО.

Съгласно §7е, ал. 1 от ПЗР на КСО, отпуснатите с начална дата до 24 декември 2021 г. включително пенсии се преизчисляват от 25 декември 2021 г. с процент 1.35 на сто за всяка година осигурителен стаж без превръщане и съответната пропорционална част от този процент за месеците осигурителен стаж без превръщане. Пенсиите за трудова злополука и професионална болест, отпуснати с начална дата до 24 декември 2021 г. /вкл./, се преизчисляват от 25 декември 2021 г. със съответния коефициент по чл. 79, ал. 1. Аналогично на разпоредбата на §7в, ал.2, § 7е, ал. 2 ПЗР на КСО също предвижда, че преизчисляването се извършва, без да се променя доходът, от който е изчислена пенсията, след което тя се осъвременява, преизчислява и индексира съобразно нормативната уредба, действаща от датата на отпускането ѝ до 24 декември 2021 г. В ал.3 отново е предвидено преизчислението да се извършва, ако това е по - благоприятно за лицето.

Възраженията на жалбоподателката срещу това, че при преизчислението на пенсията ѝ не са включени увеличения с 2,364 % за 2017 г., с 3,819 % за 2018 г. и с 5,7% за 2019 г. и оплакванията, че органите по приходите неправилно са приложили §7, ал.2 ПЗР на КСО са неоснователни.

Видно е, че с приемането на разпоредбата на §7е ПЗР на КСО законодателят отново, подобно на §53, ал.2 и §7в, ал.1, е заложил нарастване на пенсиите чрез единия от двата показателя /осигурителен доход и осигурителен стаж/, въз основа на които се формира размера на пенсията, а именно – чрез нарастване тежестта на осигурителния стаж, при което преизчислението по този ред отново е под условие, че се явява по-благоприятно за лицето. Новото преизчисление идва да замести предходните преизчисления, извършени въз основа на § 53, ал.2 ПЗР на ЗИДКСО § 7в, ал.1 ПЗР на КСО.

Вярно е, че ал.2 на §7е не ограничава осъвременяването, преизчисляването и индексирането на пенсията до това по чл.100 КСО. Правилно обаче органите по пенсионното осигуряване са приели, че визираното в § 53, ал. 3 и §7б, ал.2 ПЗР КСО увеличение със съответните проценти е неприложимо към преизчисления размер на пенсиите по реда на §7е ПЗР на КСО.

Както вече беше казано, в §53, ал. 3 и §7б, ал.2 ПЗР КСО не е предвидено общо увеличение със съответен процент на целия размер на пенсиите, т.е. не се прави всеобща индексация или осъвременяване на пенсиите, а се предоставя алтернатива на заложената формула на преизчисление, така че да се гарантира целеното през годините нарастване на пенсията. Преизчисленията по § 53, ал. 2 от ПЗР на ЗИДКСО и по § 7в, ал. 2 от ПЗР на КСО за 2019 г. не могат да се „насложат“ върху преизчислението по § 7е, ал. 2 от ПЗР на КСО, тъй като по същество те се заместват от него, а увеличенията по § 53, ал. 3 от ПЗР на ЗИДКСО и § 7б, ал. 2 от ПЗР на КСО са неприложими, доколкото след преизчислението по § 7е, ал. 2 от ПЗР на КСО няма как да е изпълнена хипотезата /съответният размер на пенсията/ на §53, ал.3 и § 7б, ал.2 КСО.

В обобщение, съдът намира, че органите по осигуряването правилно са приложили материалния закон и издаденото разпореждане, както и потвърждаващото го решение на директора на ТП на НОИ са законосъобразни.

Предвид изхода на делото, искането на процесуалния представител на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение следва да бъде уважено за сумата от

100 (сто) лева, на основание чл.25, ал.1 от Наредбата за заплащането на правната помощ, вр. чл.37 от Закона за правната помощ, вр. чл. 78, ал.8 ГПК.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 57 състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Г. Т. С., ЕГН [ЕГН], с адрес в [населено място], срещу Решение № 2153-21-173/12.04.2022 г. на директора на ТП на НОИ – С. град.

ОСЪЖДА Г. Т. С. да заплати на ТП на НОИ С.-град сума в размер на 100 (сто) лева за юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ: